

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ БОЄЗДАТНОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

Необхідність впровадження нових підходів щодо підвищення рівня боєздатності військових частин Збройних Сил України зумовлено збройною агресією російської федерації. Зазначене вимагає обґрунтованого підходу до питань удосконалення діяльності командувачів (командирів, начальників) та їх заступників з метою підвищення боєздатності підпорядкованих військових частин (підрозділів), що не можливо без використання відповідного науково-методичного апарату.

На основі науково-методичних підходів з оцінювання окремих складових (показників) боєздатності військових організаційних структур та досвіду проведення перевірок бойової готовності військових частин, у статті викладено методичний підхід до оцінювання рівня боєздатності військової частини. До показників, які здійснюють безпосередній вплив на рівень боєздатності військової частини віднесено: “ПЕРСОНАЛ”, який характеризує її рівень укомплектованості особовим складом та їх морально-психологічний стан; “ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ”, який характеризує рівень індивідуальної підготовки (навченість військовослужбовців) та рівень колективної підготовки (злагоженість у складі структурних підрозділів); “ОЗБРОЄННЯ”, який характеризує рівень забезпеченості військової частини справними штатними зразками озброєння і військової техніки; “ЗАПАСИ”, який характеризує рівень забезпеченості військової частини придатними до використання матеріально-технічними засобами.

Даний методичний підхід дозволяє провести кількісну оцінку рівня боєздатності військової частини до виконання завдань за призначенням, а також виявити проблемні питання за її показниками. Результати проведеного дослідження можуть бути практично використані під час оцінювання боєздатності військових частин, при розробці керівних документів, що регламентують зазначене питання, а також у ході подальших досліджень з даного напрямку у наукових установах.

Ключові слова: боєздатність; військова частина; показники оцінювання; персонал; підготовленість; озброєння; запаси.

Вступ та постановка проблеми. Досвід застосування військових частин Збройних Сил (ЗС) України у ході проведення антитерористичної операції, операції Об’єднаних сил та відсічі збройної агресії російської федерації свідчить, що успішне виконання ними завдань за призначенням залежить від рівня їх боєздатності [1 - 4]. Широкомасштабна збройна агресія російської федерації із застосуванням засобів вогневого ураження створює передумови для нанесення силам оборони України втрат, тобто знижує їх боєздатність.

У зв’язку з цим триває робота в органах військового управління, військових частинах ЗС України щодо пошуку та впровадження нових підходів у діяльність командувачів (командирів, начальників) та їх заступників для підвищення рівня боєздатності військових частин.

Обмежені можливості існуючих методичних підходів з оцінювання окремих складових (показників) боєздатності військових організаційних структур для повноцінного застосування під час комплексного оцінювання рівня боєздатності військових частин спонукає до удосконалення науково-методичного апарату та обґрунтування запропонованих змін. Таким чином існує потреба у науковому обґрунтуванні методичного підходу до

оцінювання рівня боєздатності військової частини. Зазначене свідчить про актуальність теми, яка розглядається.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз попередніх досліджень та публікацій з даного напрямку [5 - 12] свідчить про те, що вони базуються на оцінюванні деяких складових боєздатності військових організаційних структур, переважно розкривають лише один із показників, але не враховують решту. Так, у роботі [5] було запропоновано методичний підхід до оцінювання ефективності системи комплектування персоналом. У статті [6] були визначені показники оцінювання мобілізаційної готовності територіального центру комплектування та соціальної підтримки, але порядок їх оцінювання не розкрито. Ряд попередніх робіт автора [7 - 12] присвячено оцінюванню підготовленості військових організаційних структур, або її складових. Тому, стосовно оцінювання рівня боєздатності військової частини зазначені методики потребують удосконалення та можуть бути застосовані лише частково. У той же час, наявний науково-методичний апарат є базовою основою для подальшого його удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Боєздатність військової частини є складовою її бойової готовності та являється кількісно-якісною характеристикою готовності військової частини до виконання завдань за призначенням. Для розрахунку оцінки рівня боєздатності військової частини оберемо показник $M_r(t)$, за величиною якого визначається її готовність до виконання завдань за призначенням. Боєздатність військової частини залежить від її укомплектованості особовим складом, його підготовленості та морально-психологічного стану, забезпеченості технічно справними штатними зразками озброєння і військової техніки та запасами справних (придатних до використання) матеріально-технічних засобів.

Враховуючи зазначене, до показників, які здійснюють безпосередній вплив на рівень боєздатності військової частини пропонується віднести: "ПЕРСОНАЛ", який характеризує її рівень укомплектованості особовим складом та їх морально-психологічний стан; "ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ", який характеризує рівень індивідуальної підготовки (навченість особового складу) та рівень колективної підготовки (злагодженість у складі структурних підрозділів); "ОЗБРОЄННЯ", який характеризує рівень забезпеченості військової частини справними штатними зразками озброєння і військової техніки; "ЗАПАСИ", який характеризує рівень забезпеченості військової частини придатними до використання матеріально-технічними засобами. Зважаючи на те, що зазначені показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня боєздатності військової частини $M_r(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію [13 - 16]:

$$M_r(t) = C_{\Pi}(t) \cdot q_{\Pi} + C_H(t) \cdot q_H + C_O(t) \cdot q_O + C_3(t) \cdot q_3, \quad (1)$$

де $C_{\Pi}(t)$ – показник ПЕРСОНАЛ, який характеризує укомплектованість військової частини особовим складом та їх морально-психологічний стан на дискретний момент часу;

$C_H(t)$ – показник ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ, який характеризує навченість особового складу та їх злагодженість у складі структурних підрозділів на дискретний момент часу;

$C_O(t)$ – показник ОЗБРОЄННЯ, який характеризує забезпеченість військової частини справними штатними зразками озброєння і військової техніки на дискретний момент часу;

$C_3(t)$ – показник ЗАПАСИ, який характеризує забезпеченість військової частини придатними до використання матеріально-технічними засобами на дискретний момент часу;

q_{Π}, q_H, q_O, q_3 – вагові коефіцієнти важливості показників $C_{\Pi}(t), C_H(t), C_O(t), C_3(t)$.

Розрахунок значення показника ПЕРСОНАЛ пропонується визначати за залежністю, яка враховує рівень укомплектованості військової частини особовим складом та їх морально-психологічний стан:

$$C_{II}(t) = Y(t) \cdot q_y + X(t) \cdot q_x, \quad (2)$$

де $Y(t)$ – показник, який характеризує рівень укомплектованості військової частини особовим складом на дискретний момент часу;

$X(t)$ – показник, який характеризує морально-психологічний стан особового складу військової частини на дискретний момент часу;

q_y, q_x – вагові коефіцієнти важливості показників $Y(t), X(t)$.

Розрахунок рівня укомплектованості військової частини особовим складом $Y(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує співвідношення списочної чисельності особового складу до чисельності особового складу передбаченого штатом з урахуванням важливості посад:

$$Y(t) = \frac{\sum_{j=1}^{J_C} D_j \cdot q_j}{\sum_{j=1}^{J_{III}} D_j \cdot q_j}, \quad (3)$$

де J_C – кількість j -их посад особового складу військової частини за списком;

J_{III} – кількість j -их посад особового складу військової частини по штату;

q_j – ваговий коефіцієнт важливості j -ої посади у військовій частині;

D_j – індекс наявності j -го військовослужбовця у військовій частині.

$$D_j = \begin{cases} 1, & \text{при наявності} \\ 0, & \text{відсутній} \end{cases}, \quad (4)$$

Вагові коефіцієнти важливості j -ої посади особового складу у військовій частині q_j розраховуються шляхом нормування порівняльних рангів посад у відповідності з виразом, який запропоновано у роботі [7]:

$$q_j = \frac{R_{jn}}{\sum_{j=1}^J R_{jn}}, \quad (5)$$

де R_{jn} – порівняльний ранг j -ої посади особового складу у військовій частині;

$\sum_{j=1}^J R_{jn}$ – сума всіх рангів посад особового складу військової частини;

J – загальна кількість посад у військовій частині.

Порівняльний ранг j -ої посади особового складу у військовій частині визначається за залежністю:

$$R_{jn} = 1 - \frac{J_j - 1}{J}, \quad (6)$$

де J_j – порядковий номер j -ої посадової особи військової частини.

Оцінку морально-психологічного стану особового складу військової частини пропонується визначати за показниками, які характеризують їх нервово-психічну стійкість, військово-мотиваційну спрямованість особистості та професійну придатність до успішного

виконання функціональних обов'язків. Його розрахунок пропонується визначати за залежністю:

$$X(t) = L_{nnc}(t) \cdot q_{nnc} + L_{vmc}(t) \cdot q_{vmc} + L_{nn}(t) \cdot q_{nn}, \quad (7)$$

де $L_{nnc}(t)$ – показник, який характеризує рівень нервово-психічної стійкості особового складу військової частини;

$L_{vmc}(t)$ – показник, який характеризує рівень військово-мотиваційної спрямованості особового складу військової частини;

$L_{nn}(t)$ – показник, який характеризує рівень професійної придатності особового складу військової частини до успішного виконання функціональних обов'язків;

q_{nnc}, q_{vmc}, q_{nn} – вагові коефіцієнти важливості показників $L_{nnc}(t), L_{vmc}(t), L_{nn}(t)$.

Оцінку рівня нервово-психічної стійкості особового складу військової частини $L_{nnc}(t)$ пропонується визначати за допомогою стандартизованих тестових методик: “Характерологічні акцентуації особистості – нервово-психічна нестабільність” та “Психодіагностичний тест”. За визначеними методиками у особового складу військової частини визначається категорія нервово-психічної стійкості: ВИСОКА – 1-2 бали; ДОБРА – 3-5 балів; ЗАДОВІЛЬНА – 6-7 балів; НЕЗАДОВІЛЬНА – 8-10 балів.

Для переведення бального оцінювання рівня нервово-психічної стійкості особового складу військової частини до безрозмірної величини нами була розроблена шкала оцінювання, яка наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Оцінка, бали	Значення показника
1	1,0
2	0,9
3	0,85
4	0,75
5	0,65
6	0,6
7	0,5
8	0,4
9	0,25
10	0,1

Оцінку рівня військово-мотиваційної спрямованості особового складу військової частини $L_{vmc}(t)$ пропонується визначати за допомогою методики “Спрямованість особистості (Смекала-Кучера)”. У залежності від отриманого результату за даною методикою визначається домінуюча спрямованість особистості. Виділяють три основні види спрямованості особистості: на себе (особиста спрямованість), на взаємодію (колективістська спрямованість), на завдання (ділова спрямованість). Для отримання значення показника у кількісних величинах пропонується кожному виду спрямованості особистості визначити такі значення:

ділова спрямованість – 0,95;

колективістська спрямованість – 0,75;

особиста спрямованість – 0,6.

Оцінка професійної придатності особового складу військової частини до успішного виконання функціональних обов'язків $L_{nn}(t)$ пропонується визначати за допомогою стандартизованої тестової методики “Матриці прогресивні Равена”, яка враховує пізнавальні процеси, що мають найбільше значення для успішної професійної діяльності особового

складу, а саме: пам'яті, уваги, мислення. Зазначений показник оцінюється в балах, тому його значення приводимо до безрозмірної величини за допомогою виразу:

$$L_{mn}(t) = \frac{Q_{mn}(t)}{70}, \quad (8)$$

де $Q_{mn}(t)$ – кількість балів отримана особовим складом військової частини за результатами виконання тесту;

70 – максимальна кількість балів, яку можливо отримати за результатами виконання тесту.

Розрахунок значення показника ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ $C_H(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує як рівень індивідуальної підготовки військовослужбовців так і колективної підготовки структурних підрозділів військової частини. Так як зазначені показники сильно корельовані, то, для визначення значення показника ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ $C_H(t)$ пропонується використовувати нормовану мультиплікативну агрегацію [17]:

$$C_H(t) = P_{in}(t)^{q_{in}} \cdot P_{kn}(t)^{q_{kn}}, \quad (9)$$

де $P_{in}(t)$ – показник, який характеризує сукупний рівень індивідуальної підготовки (навченості) військовослужбовців військової частини на дискретний момент часу;

$P_{kn}(t)$ – показник, який характеризує сукупний рівень колективної підготовки (злагодженість) структурних підрозділів військової частини на дискретний момент часу;

q_{in}, q_{kn} – вагові коефіцієнти важливості показників $P_{in}(t), P_{kn}(t)$.

Оцінку сукупного рівня індивідуальної підготовки військовослужбовців військової частини $P_{in}(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує рівень індивідуальної підготовки кожного військовослужбовця військової частини з урахуванням його важливості:

$$P_{in}(t) = \sum_{j=1}^J P_{inj}(t) \cdot q_j, \quad (10)$$

де $P_{inj}(t)$ – рівень індивідуальної підготовки j -го військовослужбовця військової частини на дискретний момент часу.

Оцінювання рівня індивідуальної підготовки j -го військовослужбовця військової частини пропонується здійснювати за залежністю, яка враховує їх результати навчання з предметів індивідуальної підготовки з урахуванням важливості предметів:

$$P_{inj}(t) = \sum_{o=1}^O N_{jo}(t) \cdot q_o, \quad (11)$$

де $N_{jo}(t)$ – рівень індивідуальної підготовки j -го військовослужбовця військової частини з o -го предмета індивідуальної підготовки на дискретний момент часу;

q_o – ваговий коефіцієнт важливості o -го предмета індивідуальної підготовки;

O – кількість предметів індивідуальної підготовки з яких проводиться оцінювання.

Рівень індивідуальної підготовки j -го військовослужбовця військової частини з o -го предмета індивідуальної підготовки $N_{jo}(t)$ розраховується за залежністю:

$$N_{jo}(t) = \frac{A_{jo}(t)}{A_{\max}}, \quad (12)$$

де $A_{jo}(t)$ – кількість балів отримана військовослужбовцем військової частини з o -го предмета індивідуальної підготовки;

A_{\max} – максимальна кількість балів, яку можливо отримати з предмету індивідуальної підготовки.

Оцінку сукупного рівня колективної підготовки структурних підрозділів військової частини $P_{kn}(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує рівень злагодженості кожного структурного підрозділу військової частини з урахуванням його важливості. Так, як рівень злагодженості кожного окремого структурного підрозділу не залежить від рівня злагодженості іншого, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання сукупного рівня колективної підготовки $P_{kn}(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$P_{kn}(t) = \sum_{k=1}^K T_{3k}(t) \cdot q_k, \quad (13)$$

де $T_{3k}(t)$ – показник, який характеризує рівень злагодженості k -го структурного підрозділу військової частини на дискретний момент часу;

q_k – ваговий коефіцієнт важливості k -го структурного підрозділу військової частини.

Рівень злагодженості k -го структурного підрозділу військової частини $T_{3k}(t)$ визначається за результатами відпрацювання ним стандартів колективної підготовки:

$$T_{3k}(t) = \frac{\sum_{v=1}^V K_{Cmk}(t) \cdot q_v}{V}, \quad (14)$$

де $K_{Cmk}(t)$ – показник, який характеризує оцінку за виконання стандарту колективної підготовки k -го структурного підрозділу військової частини на дискретний момент часу;

V – кількість стандартів колективної підготовки, які необхідно виконати k -му структурному підрозділу військової частини;

q_v – ваговий коефіцієнт важливості стандарту колективної підготовки.

Оцінювання стандартів колективної підготовки $K_{Cmk}(t)$ пропонується здійснювати за оцінками розділів стандарту, які характеризують спроможність структурного підрозділу виконувати певні завдання, за залежністю:

$$K_{Cmk}(t) = \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks}(t) \cdot q_s}{S}; \quad R_{Cmks} = \overline{2,5}, \quad (15)$$

де $R_{Cmks}(t)$ – показник, який характеризує оцінку за результатами виконання k -им структурним підрозділом військової частини s -го розділу стандарту колективної підготовки на дискретний момент часу;

S – кількість розділів стандарту колективної підготовки;

q_s – ваговий коефіцієнт важливості розділу стандарту колективної підготовки.

Стандарт колективної підготовки оцінюється:

$$K_{Cmk}(t) = \begin{cases} \text{відмінно, якщо } \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks}(t)}{S} \geq 4,5; & R_{Cmks} \geq 4; \\ \text{добре, якщо } \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks}(t)}{S} \geq 3,5; & R_{Cmks} \geq 3; \\ \text{задовільно, якщо } \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks}(t)}{S} < 3,5; & R_{Cmks} \geq 3; \\ \text{незадовільно, якщо } R_{Cmks}(t) = 2. \end{cases} \quad (16)$$

У свою чергу, розділи стандарту колективної підготовки складаються із елементів, які необхідно виконати k -му структурному підрозділу військової частини. Розрахунок оцінки за результатами виконання s -го розділу стандарту колективної підготовки пропонується здійснювати наступним чином:

$$R_{Cmks}(t) = \left(\frac{x+y}{x^*+y^*} \right) \cdot z_x; \quad z_x = \begin{cases} 1, & x = x^*; \\ 0, & x < x^*, \end{cases} \quad (17)$$

де x – кількість виконаних критично важливих елементів;

x^* – загальна кількість критично важливих елементів;

y – кількість виконаних інших елементів;

y^* – загальна кількість інших елементів;

z_x – індекс валідності кінцевого результату за критично важливими елементами (умова обов'язкового повного виконання).

Розділ стандарту колективної підготовки оцінюється:

$$R_{Cmks}(t) = \begin{cases} \text{відмінно, якщо } R_{Cmks}(t) \geq 0,8; \\ \text{добре, якщо } 0,7 \geq R_{Cmks}(t) < 0,8; \\ \text{задовільно, якщо } 0,6 \geq R_{Cmks}(t) < 0,7; \\ \text{незадовільно, якщо } R_{Cmks}(t) < 0,6. \end{cases} \quad (18)$$

Розрахунок значення показника “ОЗБРОЄННЯ” $C_O(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує кількість придатних до використання z -их груп (видів) зразків озброєння і військової техніки військової частини від їх загальної кількості визначеної табелем до штату з урахуванням їх важливості:

$$C_O(t) = \frac{\sum_{z=1}^{Z_n} O_z \cdot q_z}{\sum_{z=1}^{Z_{uu}} O_z \cdot q_z}, \quad (19)$$

де Z_n – кількість придатних до використання груп (видів) зразків озброєння і військової техніки військової частини;

Z_{uu} – кількість груп (видів) зразків озброєння і військової техніки визначених у таблиці до штату військової частини;

q_z – ваговий коефіцієнт важливості z -ої групи (виду) зразків озброєння і військової техніки;

Q_z – індекс наявності z -ої групи (виду) зразків озброєння і військової техніки.

$$Q_z = \begin{cases} 1, & \text{при наявності} \\ 0, & \text{відсутній} \end{cases}, \quad (20)$$

Розрахунок значення показника “ЗАПАСИ” $C_3(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує наявні матеріально-технічні засоби за класами постачання до їх штатно-табельної потреби (норми забезпечення), регламентованої нормативними документами, з урахуванням важливості u -го класу постачання матеріально-технічного засобу:

$$C_3 = \frac{\sum_{n=1}^{N_n} Q_u \cdot q_u}{\sum_{n=1}^{N_n} Q_u \cdot q_u}, \quad (21)$$

де N_n – кількість наявних у військовій частині до використання матеріально-технічних засобів за класами постачання;

N_n – кількість матеріально-технічних засобів за класами постачання регламентованих нормативними документами;

q_u – ваговий коефіцієнт важливості u -го класу постачання матеріально-технічних засобів;

Q_u – індекс наявності u -го класу постачання матеріально-технічних засобів.

$$Q_u = \begin{cases} 1, & \text{при наявності} \\ 0, & \text{відсутнє} \end{cases}, \quad (22)$$

Розрахунок вагових коефіцієнтів важливості показників усіх рівнів здійснюється методом експертного оцінювання.

Висновки та перспективи подальшого розвитку. Таким чином, у статті наведено розроблений методичний підхід до оцінювання рівня боєздатності військової частини, у якому використовуються показники: “ПЕРСОНАЛ”, який характеризує рівень укомплектованості особовим складом та їх морально-психологічний стан; “ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ”, який характеризує рівень індивідуальної та колективної підготовки; “ОЗБРОЄННЯ”, який характеризує рівень забезпеченості військової частини справними штатними зразками озброєння і військової техніки; “ЗАПАСИ”, який характеризує рівень забезпеченості військової частини придатними до використання матеріально-технічними засобами.

Даний методичний підхід дозволяє провести кількісну оцінку рівня боєздатності військової частини до виконання завдань за призначенням. Результати проведеного дослідження можуть бути практично використані під час оцінювання боєздатності військових частин, при розробці керівних документів, що регламентують зазначене питання, а також у ході подальших досліджень з даного напрямку у наукових установах.

Перспективами подальших наукових досліджень у даному напрямку може бути обґрунтування рекомендацій з підвищення рівня боєздатності військової частини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Heorhadze O. Metod's for assessing the level of the organization of joint training of defence forces // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. 2022. No 2 (44). С. 43–47. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47>.
2. Георгадзе О.А., Пампуха І.В., Шевчук В.В., Пехота С.Г., Чайковська О.Є. Методичний підхід до оцінювання ефективності індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах // Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка. 2022. No 76. С. 130–138. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/76-11>.
3. Георгадзе О.А., Петров В.А. Часткова методика оцінювання рівня методичної діяльності кафедри військової підготовки // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. 2022. No 1 (43). С. 99–104. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-43-1-99-104>.
4. Георгадзе О.А., Салаш О.А. Обґрунтування сукупності показників до комплексної методики оцінювання ефективності оперативної підготовки // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: військові та технічні науки. 2022. No 3 (88). С. 5–17. <https://doi.org/10.32453/3.v88i3>
5. Думенко М.П. Методичний підхід до оцінювання ефективності системи комплектування персоналом Збройних Сил України в умовах гібридної війни (особливого періоду) // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. 2019. No 2 (35). С. 133–138. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2019-34-1-133-138>.
6. Маліцький Д.А. Комплексна методика оцінки ефективності мобілізації людських ресурсів на території відповідальності // Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 2021. Vol. 11. No 4. С. 103–111. <https://doi.org/10.33445/sds.2021.11.4.8>.
7. Георгадзе О.А., Харабара В.І. Часткова методика оцінювання рівня підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності // Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 2019. Vol. 9. No 4. С. 131–142. <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.
8. Piekhota S., Heorhadze O., Kharabara V. Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel // Political Science and Security Studies Journal. 2021. Vol. 2. No 1. P. 68–73. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.
9. Георгадзе О.А., Макаліш О.В. Методичний підхід до оцінювання рівня навченості органів військового управління тактичного рівня // Збірник наукових праць Центру військово-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2016. No 3 (58). С. 104–108. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.
10. Vynokurov D., Heorhadze O. Partial methodology for assessing the younger specialists competence level in the training center // Journal of Scientific Papers “VUZF REVIEW”. 2020. Vol. 5. No 1. P. 50–53. <https://doi.org/10.38188/2534-9228.20.1.07>.
11. Салаш О.А., Георгадзе О.А. Часткова методика оцінювання стану індивідуальної підготовки військовослужбовців в органах військового управління // Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 2022. Vol. 12. No 5. С. 10–20. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.2>.
12. Георгадзе О.А., Салаш О.А. Часткова методика оцінювання стану колективної підготовки органів військового управління // Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка. 2022. No 77. С. 161–171. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/77-14>.
13. Vynokurov D., Heorhadze O. Comprehensive methodology for evaluating the effectiveness of training the variable composition of the training center // Political Science and Security Studies Journal. 2021. Vol. 2. № 2. P. 77 – 85. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5071081>.
14. Heorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers // Political Science and Security Studies Journal. 2020. Vol. 1. № 2. P. 90–97. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.
15. Георгадзе О.А., Репіло Ю.Є., Куртсеітов Т.Л., Микусь С.А., Хома В.В. Методичний підхід щодо оцінювання рівня організації підготовки у Збройних Силах України // Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 2022. Vol. 12. No 5. С. 1–9. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.1>.
16. Георгадзе О.А., Петров В.А. Часткова методика оцінювання рівня організації вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки // Збірник наукових праць Центру військово-

стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2023. No 1 (77). С. 112–119. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2023-1-77/112-119>.

17. Heorhadze O., Barhylevych A. Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology // *Political Science and Security Studies Journal*. 2020. Vol. 1. № 1. P. 71–75. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4399732>.

REFERENCES:

1. Heorhadze O. Metod's for assessing the level of the organization of joint training of defence forces // *Suchasni informatsiyni tehnologiyi u sferi bezpeki ta oboroni*. 2022. No 2 (44). Pp. 43–47. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47>.

2. Georgadze O.A., Pampukha I.V., Shevchuk V.V., Piekhota S.G., Chaikovskaya O.E. Metodychnyi pidkhid do otsiniuvannya efektyvnosti indyvidualnoi pidhotovky ofiterskoho skladu naukovopedagogichnykh pratsivnykiv u vyshchyykh viiskovykh navchalnykh zakladakh // *Zbirnyk naukovykh prac' Vijs'kovogo instytutu Kyi'vs'kogo Nacional'nogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. 2022. Kyiv. № 76. Pp. 130–138. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/76-11>.

3. Georgadze O.A., Petrov V.A. Chastkova metodyka otcinjuvannya rivnja metodychnoi' dijial'nosti kafedry vijs'kovo' pidgotovky // *Suchasni informatsiyni tehnologiyi u sferi bezpeki ta oboroni*. 2022. Kyiv. № 1 (43). Pp. 99–104. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-43-1-99-104>.

4. Georgadze O.A., Salash O.A. Obgruntuvannya sukupnosti pokaznykiv do kompleksnoi' metodyky otcinjuvannya efektyvnosti operatyvnoi pidhotovky // *Zbirnyk naukovykh prac' Nacional'noi' akademii' Derzhavnoi' prykordonnoi' sluzhby Ukrayini*. Serija: viyskovi ta technichni nauky. 2022. No 3 (88). С. 5–17. <https://doi.org/10.32453/3.v88i3>

5. Dumenko M.P. Metodychnyi pidkhid do otsiniuvannya efektyvnosti systemy komplektuvannya personalom Zbroynykh Syl Ukrayini v umovakh gibrydnoj vijny (osoblyvogo periodu) // *Suchasni informatsiyni tehnologiyi u sferi bezpeki ta oboroni*. 2019. No 2 (35). Pp. 133–138. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2019-34-1-133-138>.

6. Malits'ky D.A. Kompleksna metodyka otcinjuvannya efektyvnosti mobilizatsij lyuds'kykh resursiv na terytoriyi vidpovidal'nosti // *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*. 2021. Vol. 11. No 4. Pp. 103–111. <https://doi.org/10.33445/sds.2021.11.4.8>

7. Georgadze O.A., Harabara V.I. Chastkova metodika otsinyuvannya rivnya pidgotovlenosti tankovoyi brigadi u hodi vidnovlennya boezdatnosti // *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*. 2019. Vol. 9. No 4. Pp. 131 – 142. <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.

8. Piekhota S., Heorhadze O., Kharabara V. Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel // *Political Science and Security Studies Journal*. 2021. Vol. 2. No 1. Pp. 68–73. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.

9. Georgadze O.A., Makalish O.V. Metodichnyi pidhid do otsinyuvannya rivnya navchenosti organiv viyskovogo upravlinnya taktichnogo rivnya // *Zbirnik naukovykh prats tsentru viyskovo-strategichnih doslidzhen Natsionalnogo universytetu oboroni Ukrayini imeni Ivana Chernyakovskogo*. 2016. № 3(58). – Pp. 104–108. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.

10. Vynokurov D., Heorhadze O. Partial methodology for assessing the younger specialists competence level in the training center // *Journal of Scientific Papers "VUZF REVIEW"*. 2020. Vol. 5. No 1. Pp. 50–53. <https://doi.org/10.38188/2534-9228.20.1.07>.

11. Salash O.A., Georgadze O.A. Chastkova metodyka otsinyuvannya stanu indyvidual'noyi pidhotovky viys'kovosluzhbovtziv v orhanakh viys'kovoho upravlinnya // *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*. 2022. Vol. 12. No 5. Pp.10–20. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.2>.

12. Georgadze O.A., Salash O.A. Chastkova metodyka otsinyuvannya stanu kolektyvnoyi pidhotovky orhaniv viys'kovoho upravlinnya // *Zbirnyk naukovykh prac' Vijs'kovogo instytutu Kyi'vs'kogo Nacional'nogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. 2022. No 77. Pp. 161–171. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/77-14>.

13. Vynokurov D., Heorhadze O. Comprehensive methodology for evaluating the effectiveness of training the variable composition of the training center // *Political Science and Security Studies Journal*. 2021. Vol. 2. № 2. Pp. 77 – 85. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5071081>

14. Heorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers // *Political Science and Security Studies Journal*. 2020. Vol. 1. № 2. Pp. 90–97. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.

15. Georgadze O.A., Repilo Y.E., Kurtseitov T.L., Mykus' S.A., Khoma V.V. Metodychnyy pidkhid shchodo otsinyuvannya rivnya orhanizatsiyi pidhotovky u Zbroynykh Sylakh Ukrayiny // *Journal of*

Scientific Papers “Social development and security”. 2022. Vol. 12. No 5. Pp. 1–9. <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.1>.

16. Georgadze O.A., Petrov V.A. Chastkova metodyka otsinyuvannya rivnya orhanizatsiyi vohnevoyi pidhotovky na kafedri viys'kovoyi pidhotovky // Zbirnik naukovih prats tsentru viyskovo-strategichnih doslidzhen Natsionalnogo universitetu oboroni Ukrayini imeni Ivana Chernyakhovskogo. 2023. No 1 (77). Pp. 112–119. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2023-1-77/112-119>.

17. Heorhadze O., Barhylevych A. Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology // Political Science and Security Studies Journal. 2020. Vol. 1. № 1. Pp. 71–75. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4399732>.

PhD Heorhadze O.A., PhD Piekhota S.H., Klyuchak O.M., Chaikovska O.E., Kondratiuk S.M., Chornomaz O.O.

METHODOLOGICAL APPROACH TO ASSESSING THE LEVEL OF COMBAT CAPABILITY OF A MILITARY UNIT

The need to introduce new approaches to increase the level of combat capability of military units of the Armed Forces of Ukraine is due to the armed aggression of the Russian Federation. This requires a reasonable approach to issues of improving the activities of commanders (commanders, chiefs) and their deputies in order to increase the combat capability of subordinate military units (subunits), which is not possible without the use of appropriate scientific and methodological apparatus.

On the basis of scientific and methodical approaches to the evaluation of individual components (indicators) of the combat capability of military organizational structures and the experience of conducting inspections of the combat readiness of military units, the article outlines a methodical approach to assessing the level of combat capability of a military unit. Indicators that have a direct impact on the level of combat capability of a military unit include: "PERSONNEL", which characterizes its level of staffing and their moral and psychological state; "PREPAREDNESS", which characterizes the level of individual training (training of servicemen) and the level of collective training (coherence in the composition of structural units); "WEAPONS", which characterizes the level of provision of the military unit with serviceable regular samples of weapons and military equipment; "SUPPLY", which characterizes the level of provision of the military unit with usable material and technical means.

This methodical approach makes it possible to carry out a quantitative assessment of the level of combat capability of a military unit to perform assigned tasks, as well as to identify problematic issues based on its indicators. The results of the conducted research can be practically used during the evaluation of the combat capability of military units, during the development of guiding documents regulating the specified issue, as well as in the course of further research in this direction in scientific institutions.

Keywords: combat capability; military units; assessment indicators; personnel; preparedness; weapons; supply.